

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Racjonalne pod względem kosztów redukcje emisji oraz inwestycje niskoemisyjne

(2016/C 240/10)

<p>Sprawozdawca: Marco DUS (IT/PES) radny gminy Vittorio Veneto, Treviso</p> <p>Dokument źródłowy: Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia racjonalnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych</p> <p align="center">COM(2015) 337 final</p>

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Motyw 6

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Sprzedż uprawnień na aukcji pozostaje ogólną zasadą, od której wyjątkiem jest przydział bezpłatnych uprawnień. W konsekwencji, jak potwierdziła Rada Europejska, nie należy ograniczać udziału uprawnień, które mają zostać sprzedane na aukcji, wynoszącego 57 % w latach 2013–2020. Przeprowadzona przez Komisję ocena skutków dostarcza informacji na temat aukcji i wyjaśnia, że wspomniany udział wynoszący 57 % składa się z uprawnień sprzedawanych na aukcji w imieniu państw członkowskich, w tym uprawnień zarezerwowanych dla nowych instalacji, lecz nierozdzielonych, uprawnień na modernizację wytwarzania energii elektrycznej w niektórych państwach członkowskich oraz uprawnień, które mają być sprzedane na aukcji w późniejszym terminie z powodu ich umieszczenia w rezerwie stabilności rynkowej ustanowionej decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/....</p>	<p>Sprzedż uprawnień na aukcji pozostaje ogólną zasadą, od której wyjątkiem jest przydział bezpłatnych uprawnień. W konsekwencji, jak potwierdziła Rada Europejska, nie powinno się ograniczać udziału uprawnień, które mają zostać sprzedane na aukcji, wynoszącego 57 % w latach 2013–2020. Z myślą o zapewnieniu optymalnej funkcjonalności systemu EU ETS wspólnym celem powinno być dalsze stopniowe zwiększanie uprawnień przeznaczonych do sprzedaży w drodze aukcji. Przeprowadzona przez Komisję ocena skutków dostarcza informacji na temat aukcji i wyjaśnia, że wspomniany udział składa się z uprawnień sprzedawanych na aukcji w imieniu państw członkowskich, w tym uprawnień zarezerwowanych dla nowych instalacji, lecz nierozdzielonych, uprawnień na modernizację wytwarzania energii elektrycznej w niektórych państwach członkowskich oraz uprawnień, które mają być sprzedane na aukcji w późniejszym terminie z powodu ich umieszczenia w rezerwie stabilności rynkowej ustanowionej decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/.... Ilość bezpłatnych przydziałów uprawnień powinna odpowiadać wymogom najbardziej wydajnych przedsiębiorstw, które są narażone na ryzyko ucieczki emisji, w oparciu o ambitne standardy, które są technicznie i ekonomicznie wykonalne na skalę przemysłową.</p>

Uzasadnienie

Sądymy, że można mieć jeszcze większe aspiracje, niż to zaproponowano w tekście projektowanej dyrektywy. Komitet życzyłby sobie, aby europejska polityka klimatyczna była zawsze dalekowzroczna, uwzględniała efektywność kosztową i przewidywała dokładną ocenę całego łańcucha wartości, ze względu na silne wzajemne powiązania pomiędzy różnymi sektorami przemysłu.

Poprawka 2

Motyw 9

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Państwa członkowskie powinny częściowo rekompensować, zgodnie z zasadami pomocy państwa, niektóre instalacje w sektorach lub podsektorach, które uznaje się za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji z powodu kosztów związanych z emisjami gazów cieplarnianych przeniesionych na ceny energii elektrycznej. Protokół i towarzyszące mu decyzje, podjęte przez Konferencję Stron w Paryżu powinny zapewniać dynamiczną mobilizację środków na finansowanie działań związanych ze zmianą klimatu, transfer technologii oraz budowanie zdolności w odniesieniu do kwalifikujących się stron, w szczególności tych posiadających najmniejsze możliwości. Finansowanie działań przeciwdziałających zmianie klimatu przez sektor publiczny będzie w dalszym ciągu odgrywać istotną rolę w mobilizowaniu zasobów po roku 2020. Zatem dochody z aukcji powinny być również wykorzystywane do finansowania działań związanych ze zmianą klimatu w narażonych państwach trzecich, w tym adaptacji do skutków zmiany klimatu. Kwota na finansowanie działań związanych ze zmianą klimatu, która ma zostać uruchomiona, będzie również zależeć od ambicji i jakości proponowanych zaplanowanych, ustalonych na szczeblu krajowym wkładów, dalszych planów inwestycyjnych i krajowych procesów planowania działań przystosowawczych. Państwa członkowskie powinny wykorzystywać przychody z aukcji do wspierania pozyskiwania kwalifikacji przez pracowników i poszukiwania przez nich nowych miejsc pracy, których dotyczy transformacja miejsc pracy w gospodarce niskoemisyjnej.</p>	<p>Państwa członkowskie powinny częściowo rekompensować, zgodnie z zasadami pomocy państwa, niektóre instalacje w sektorach lub podsektorach, które uznaje się za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji z powodu kosztów związanych z emisjami gazów cieplarnianych przeniesionych na ceny energii elektrycznej. W celu uniknięcia zakłóceń konkurencji pomiędzy przedsiębiorstwami w różnych państwach członkowskich należy wprowadzić obowiązek jednolitego uregulowania w całej UE funduszy wyrównawczych przyznawanych poszczególnym przedsiębiorstwom. Protokół i towarzyszące mu decyzje, podjęte przez Konferencję Stron w Paryżu powinny zapewniać dynamiczną mobilizację środków na finansowanie działań związanych ze zmianą klimatu, transfer technologii oraz budowanie zdolności w odniesieniu do kwalifikujących się stron, w szczególności tych posiadających najmniejsze możliwości. Finansowanie działań przeciwdziałających zmianie klimatu przez sektor publiczny będzie w dalszym ciągu odgrywać istotną rolę w mobilizowaniu zasobów po roku 2020. Zatem dochody z aukcji powinny być również wykorzystywane do finansowania działań związanych ze zmianą klimatu w narażonych państwach trzecich, w tym adaptacji do skutków zmiany klimatu. Kwota na finansowanie działań związanych ze zmianą klimatu, która ma zostać uruchomiona, będzie również zależeć od ambicji i jakości proponowanych zaplanowanych, ustalonych na szczeblu krajowym wkładów, dalszych planów inwestycyjnych i krajowych procesów planowania działań przystosowawczych. Każde państwo członkowskie powinno określić minimalny odsetek przychodów ze sprzedaży uprawnień na aukcji nie niższy niż 20 %, którym gospodarowałyby bezpośrednio władze lokalne i regionalne, wykorzystując te środki na projekty z zakresu łagodzenia skutków zmiany klimatu (np. w związku z zagrożeniami hydrogeologicznymi), którym władze te muszą coraz częściej stawiać czoła, jak również na projekty z zakresu odpowiedniego przystosowania przesyłowej infrastruktury elektroenergetycznej oraz ciepłowniczej do zwiększających się możliwości produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Powinna również istnieć możliwość wykorzystania dochodów z systemu handlu uprawnieniami do emisji w państwach członkowskich do zapobiegania lokalnym i regionalnym zagrożeniom klimatycznym oraz do ochrony przed skutkami zmiany klimatu i adaptacji do nich. Państwa członkowskie powinny wykorzystywać przychody z aukcji do wspierania pozyskiwania kwalifikacji przez pracowników i poszukiwania przez nich nowych miejsc pracy, których dotyczy transformacja miejsc pracy w gospodarce niskoemisyjnej.</p>

Uzasadnienie

Uważamy, że należy docenić, a nie lekceważyć rolę, jaką w tej polityce odgrywają władze lokalne i regionalne. Komitet Regionów proponuje, aby państwa członkowskie zagwarantowały, że część przychodów ze sprzedaży uprawnień do emisji na aukcji będzie zarządzana bezpośrednio przez władze lokalne i regionalne i przeznaczana na łagodzenie zmiany klimatu, w szczególności w odniesieniu do ryzyka hydrogeologicznego, z którym władze lokalne i regionalne mają coraz częściej do czynienia w sytuacjach kryzysowych.

Poprawka 3

Motyw 10

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Główną długoterminową zachętę płynącą z niniejszej dyrektywy dla wychwytywania i składowania CO₂ (CCS), nowych technologii w zakresie energii odnawialnej i przełomowych innowacji w niskoemisyjne technologie i procesy stanowi sygnał cenowy dotyczący emisji dwutlenku węgla wynikający z dyrektywy oraz fakt, że nie będzie trzeba umarzać uprawnień w przypadku emisji CO₂, które są trwale składowane lub których uniknięto. Ponadto, w celu uzupełnienia środków już wykorzystywanych do przyspieszenia działań demonstracyjnych dotyczących obiektów komercyjnych CCS oraz innowacyjnych technologii energii odnawialnej, uprawnienia w ramach systemu EU ETS powinny być wykorzystywane w celu zapewnienia gwarantowanych nagród za stosowanie obiektów CCS, nowych technologii energii odnawialnej i innowacji przemysłowych w niskoemisyjne technologie i procesy w Unii w odniesieniu do CO₂ składowanego lub którego emisji uniknięto w wystarczającej skali, pod warunkiem zawarcia porozumienia w sprawie wymiany wiedzy. Większość tego rodzaju wsparcia powinna być uzależniona od zweryfikowanego uniknięcia emisji gazów cieplarnianych, a pewne wsparcie może zostać udzielone po osiągnięciu wcześniej ustalonych celów pośrednich, biorąc pod uwagę zastosowaną technologię. Maksymalny odsetek kosztów projektów, którym udziela się wsparcia, może się różnić w zależności od rodzaju projektu.</p>	<p>Główną długoterminową zachętę płynącą z niniejszej dyrektywy dla wychwytywania i składowania CO₂ (wszystkie rodzaje CCS), nowych technologii w zakresie energii odnawialnej, efektywności energetycznej i przełomowych innowacji w niskoemisyjne technologie i procesy (takie jak wychwytywanie i wykorzystywanie dwutlenku węgla – CCU) stanowi sygnał cenowy dotyczący emisji dwutlenku węgla wynikający z dyrektywy oraz fakt, że nie będzie trzeba umarzać uprawnień w przypadku emisji CO₂, które są trwale składowane lub których uniknięto. Ponadto, w celu uzupełnienia środków już wykorzystywanych do przyspieszenia działań demonstracyjnych dotyczących obiektów komercyjnych CCS oraz innowacyjnych technologii energii odnawialnej, uprawnienia w ramach systemu EU ETS powinny być wykorzystywane w celu zapewnienia gwarantowanych nagród za stosowanie obiektów CCS, nowych technologii energii odnawialnej i innowacji przemysłowych w efektywne kosztowo technologie CCU lub w niskoemisyjne technologie i procesy w Unii w odniesieniu do CO₂ składowanego lub którego emisji uniknięto w wystarczającej skali, pod warunkiem zawarcia porozumienia w sprawie wymiany wiedzy. Większość tego rodzaju wsparcia powinna być uzależniona od zweryfikowanego uniknięcia emisji gazów cieplarnianych, a pewne wsparcie może zostać udzielone po osiągnięciu wcześniej ustalonych celów pośrednich, biorąc pod uwagę zastosowaną technologię. Maksymalny odsetek kosztów projektów, którym udziela się wsparcia, może się różnić w zależności od rodzaju projektu.</p>

Uzasadnienie

Zdaniem Komitetu warto wspomnieć tu bezpośrednio o efektywności energetycznej i o wszystkich technologiach dotyczących wychwytywania i wykorzystania dwutlenku węgla (CCU) jako surowca dla innych procesów przemysłowych, prowadzone są już bowiem pewne eksperymenty, które, jeśli osiągnie się wystarczający poziom dojrzałości technologicznej, sprawiłyby, że technologie te staną się znacznie bardziej interesujące od technologii CCS. KR zwraca również uwagę na aspekty związane z bezpieczeństwem, zwłaszcza w długim okresie, jakie systemy te powinny być w stanie zagwarantować.

Poprawka 4

Motyw 11

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Należy utworzyć fundusz na rzecz modernizacji z 2 % całkowitej liczby uprawnień do emisji w ramach systemu EU ETS, które to uprawnienia należy sprzedać na aukcji zgodnie z przepisami dotyczącymi aukcji prowadzonych na wspólnej platformie aukcyjnej ustanowionej w rozporządzeniu 1031/2010. Państwa członkowskie, których PKB na mieszkańca w 2013 r. na podstawie kursów rynkowych wynosił mniej niż 60 % średniej unijnej, powinny kwalifikować się do finansowania z funduszu na rzecz modernizacji i powinny zostać wyłączone, do 2030 r., z obowiązku pełnej sprzedaży aukcyjnej w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej poprzez wykorzystanie możliwości przydziału bezpłatnych uprawnień w celu przejrzystego promowania rzeczywistych inwestycji w modernizację sektora energetycznego przy unikaniu zakłóceń na wewnętrznym rynku energii. Przepisy regulujące fundusz na rzecz modernizacji powinny stanowić spójne, kompleksowe i przejrzyste ramy zapewniające możliwie najsprawniejszą realizację, przy uwzględnieniu potrzeby łatwego dostępu dla wszystkich uczestników. Struktura zarządzania powinna być współmierna do celu polegającego na zapewnieniu właściwego wykorzystania środków finansowych. Struktura zarządzania powinna składać się z rady inwestycyjnej i komitetu zarządzającego, należy również uwzględnić doświadczenie EBI w procesie decyzyjnym, chyba że zapewnia się wsparcie dla małych projektów poprzez pożyczki udzielane przez krajowe banki prorozwojowe lub poprzez dotacje w ramach programu krajowego dzielającego cele funduszu na rzecz modernizacji. Inwestycje finansowane z funduszu powinny być proponowane przez państwa członkowskie. W celu właściwego uwzględnienia potrzeb inwestycyjnych w państwach członkowskich o niskich dochodach, podział środków będzie uwzględniać w równym stopniu kryteria w zakresie zweryfikowanych emisji i PKB. Pomoc finansowa funduszu na rzecz modernizacji mogłaby przyjąć różne formy.</p>	<p>Należy utworzyć fundusz na rzecz modernizacji z 2 % całkowitej liczby uprawnień do emisji w ramach systemu EU ETS, które to uprawnienia należy sprzedać na aukcji zgodnie z przepisami dotyczącymi aukcji prowadzonych na wspólnej platformie aukcyjnej ustanowionej w rozporządzeniu (UE) nr 1031/2010. Państwa członkowskie, których PKB na mieszkańca w 2013 r. na podstawie kursów rynkowych wynosił mniej niż 60 % średniej unijnej, powinny kwalifikować się do finansowania z funduszu na rzecz modernizacji i powinny zostać wyłączone, do 2030 r., z obowiązku pełnej sprzedaży aukcyjnej w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej poprzez wykorzystanie możliwości przydziału bezpłatnych uprawnień w celu przejrzystego promowania rzeczywistych inwestycji w modernizację sektora energetycznego przy unikaniu zakłóceń na wewnętrznym rynku energii. Podobnie fundusz na rzecz modernizacji powinien być otwarty dla obszarów NUTS 2 położonych w państwach członkowskich cechujących się wyraźnymi zakłóceniami równowagi wewnętrznej, aby sprzyjać ożywieniu gospodarczemu i modernizacji sektora energetycznego. Przepisy regulujące fundusz na rzecz modernizacji powinny stanowić spójne, kompleksowe i przejrzyste ramy zapewniające możliwie najsprawniejszą realizację, przy uwzględnieniu potrzeby łatwego dostępu dla wszystkich uczestników. Struktura zarządzania powinna być współmierna do celu polegającego na zapewnieniu właściwego wykorzystania środków finansowych. Struktura zarządzania powinna składać się z rady inwestycyjnej i komitetu zarządzającego, należy również uwzględnić doświadczenie EBI w procesie decyzyjnym, chyba że zapewnia się wsparcie dla małych projektów poprzez pożyczki udzielane przez krajowe banki prorozwojowe lub poprzez dotacje w ramach programu krajowego dzielającego cele funduszu na rzecz modernizacji. Inwestycje finansowane z funduszu powinny być proponowane przez państwa członkowskie. W celu właściwego uwzględnienia potrzeb inwestycyjnych w państwach członkowskich o niskich dochodach, podział środków będzie uwzględniać w równym stopniu kryteria w zakresie zweryfikowanych emisji i PKB. Podział środków będzie prowadzony zgodnie z zasadą pomocniczości i w poszanowaniu prawa państw członkowskich do określania własnych źródeł energii. Pomoc finansowa funduszu na rzecz modernizacji mogłaby przyjąć różne formy.</p>

Uzasadnienie

Komitet Regionów domaga się, aby fundusz na rzecz modernizacji obejmował swoim zakresem także działania realizowane na obszarach NUTS 2. Choć popiera zasadę solidarności i zamiar dalszego przydzielania bezpłatnych uprawnień – w celu modernizacji sektora energetycznego – państwom członkowskim, których PKB na mieszkańca w 2013 r. wynosił mniej niż 60 % średniej unijnej, postuluje, aby w odniesieniu do przydziału takich uprawnień uwzględniać także PKB na mieszkańca w regionach NUTS 2, gdyż byłoby uproszczeniem, gdyby w państwach członkowskich, w których istnieją wyraźne zakłócenia równowagi, brano pod uwagę tylko krajowy PKB na mieszkańca. Prawo państw członkowskich do określania wyboru między różnymi źródłami energii jest wyrażone w art. 194 ust. 2 TFUE.

Poprawka 5

Motyw 12

<i>Tekst zaproponowany przez Komisję</i>	<i>Poprawka KR-u</i>
<p>Rada Europejska potwierdziła, że należy usprawnić przepisy (w tym ich przejrzystość) dotyczące fakultatywnych przydziałów bezpłatnych uprawnień w celu modernizacji sektora energetycznego w niektórych państwach członkowskich. Inwestycje o wartości 10 mln EUR lub większej powinny być wybierane przez dane państwo członkowskie w drodze procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji w oparciu o jasne i przejrzyste zasady w celu zagwarantowania, że przydział bezpłatnych uprawnień jest stosowany dla promowania realnych inwestycji służących modernizacji sektora energetycznego zgodnie z celami unii energetycznej. Inwestycje o wartości mniejszej niż 10 mln EUR powinny również kwalifikować się do finansowania z wykorzystaniem bezpłatnych uprawnień. Zainteresowane państwo członkowskie powinno wybierać takie inwestycje w oparciu o jasne i przejrzyste kryteria. Wyniki procesu selekcji powinny być poddawane konsultacji społecznej. Ogół społeczeństwa powinien być odpowiednio informowany na etapie wyboru projektów inwestycyjnych, a także podczas ich wdrażania.</p>	<p>Rada Europejska potwierdziła, że należy usprawnić przepisy (w tym ich przejrzystość) dotyczące fakultatywnych przydziałów bezpłatnych uprawnień w celu modernizacji sektora energetycznego w niektórych państwach członkowskich. Inwestycje o wartości 10 mln EUR lub większej powinny być wybierane przez dane państwo członkowskie w drodze procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji w oparciu o jasne i przejrzyste zasady w celu zagwarantowania, że przydział bezpłatnych uprawnień jest stosowany dla promowania realnych inwestycji służących modernizacji sektora energetycznego zgodnie z celami unii energetycznej. Inwestycje o wartości mniejszej niż 10 mln EUR powinny również kwalifikować się do finansowania z wykorzystaniem bezpłatnych uprawnień. Zainteresowane państwo członkowskie powinno wybierać takie inwestycje w oparciu o jasne i przejrzyste kryteria. Wyniki procesu selekcji powinny być poddawane konsultacji społecznej, w ramach której uwzględniono by zwłaszcza opinie władz lokalnych i regionalnych. Ogół społeczeństwa powinien być odpowiednio informowany na etapie wyboru projektów inwestycyjnych, a także podczas ich wdrażania.</p>

Uzasadnienie

Zdaniem Komitetu należy docenić, a nie lekceważyć rolę, jaką w tej polityce odgrywają władze lokalne i regionalne. Dlatego KR wnioskuje o wprowadzenie obowiązku uzyskiwania również od władz lokalnych i regionalnych, w trakcie konsultacji publicznych, oświadczeń na temat wyników procedur opcjonalnego przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do modernizacji sektora energetycznego.

Poprawka 6

Nowy motyw 13a

<i>Tekst zaproponowany przez Komisję</i>	<i>Poprawka KR-u</i>
	<p>Porozumienie paryskie osiągnięte na konferencji COP 21 wymaga wysiłku wszystkich stron, aby mogło zostać szybko i w ambitniejszy sposób ratyfikowane oraz wdrożone. W związku z tym należałoby lepiej doceniać wszelkie inicjatywy czy kampanie, także te realizowane przez władze lokalne i regionalne lub nakierowane na ten poziom, które mogą przyczynić się do osiągnięcia celów w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych. Z myślą o wspieraniu zasady pomocniczości i o zwiększaniu odpowiedzialności wszystkich szczebli sprawowania rządów użyteczne mogłoby być narzędzie służące monitorowaniu polityki środowiskowej oraz wymianie sprawdzonych praktyk i projektów realizowanych na szczeblu lokalnym i regionalnym (np. związanych z Porozumieniem Burmistrzów).</p>

Uzasadnienie

Komitet Regionów apeluje, aby porozumienie paryskie szybko ratyfikowano formalnie i aby je ściśle stosowano. System EU ETS może stanowić jeden z głównych mechanizmów wspierania zmniejszania emisji, a tym samym osiągania celów, jednak nie może być jedynym instrumentem, jakie UE ma do dyspozycji. Dlatego Komitet Regionów, choć zgadza się z koniecznością zapewnienia spójności polityki międzysektorowej i polityki klimatycznej z innymi europejskimi strategiami politycznymi (zwłaszcza tymi realizowanymi za pośrednictwem funduszy strukturalnych), uważa, że sprzyjać temu może specjalne narzędzie na szczeblu lokalnym, które ponadto eksponowałoby rolę samego KR-u.

Poprawka 7

Art. 1 pkt 4 lit. a)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>a) w ust. 1 dodaje się trzy nowe akapity:</p> <p>„Począwszy od 2021 r., udział uprawnień, które mają być sprzedane na aukcji przez państwa członkowskie, wynosi 57 %.</p> <p>2 % całkowitej liczby uprawnień w latach 2021–2030 jest sprzedawane na aukcji w celu ustanowienia funduszu na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej i modernizacji systemów energetycznych niektórych państw członkowskich, określonego w art. 10d niniejszej dyrektywy (»fundusz na rzecz modernizacji«).</p> <p>Całkowita pozostała ilość uprawnień, które mają być sprzedane na aukcji przez państwa członkowskie, jest rozdzielana zgodnie z ust. 2.”;</p>	<p>w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>a) w ust. 1 dodaje się trzy nowe akapity:</p> <p>„Począwszy od 2021 r., udział uprawnień, które mają być sprzedane na aukcji przez państwa członkowskie, wynosi minimum 57 %. Mając na uwadze zagwarantowanie optymalnego funkcjonowania systemu EU ETS, obowiązkowy wzrost odsetka uprawnień sprzedawanych na aukcji można przewidzieć tylko wtedy, gdy pozwoli na to sytuacja międzynarodowa bez narażania na szwank konkurencyjności europejskiego przemysłu.</p> <p>2 % całkowitej liczby uprawnień w latach 2021–2030 jest sprzedawane na aukcji w celu ustanowienia funduszu na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej i modernizacji systemów energetycznych niektórych państw członkowskich, określonego w art. 10d niniejszej dyrektywy (»fundusz na rzecz modernizacji«).</p> <p>Całkowita pozostała ilość uprawnień, które mają być sprzedane na aukcji przez państwa członkowskie, jest rozdzielana zgodnie z ust. 2.”;</p>

Uzasadnienie

Komitet Regionów uważa, że odsetek uprawnień sprzedawanych na aukcji, który w latach 2013–2020 wynosi 57 %, powinien zostać stopniowo zwiększony, w określonym terminie, w celu ułatwienia osiągnięcia ambitnych celów, jakie zostały wyznaczone. Sądzi bowiem, że ambitne cele są niezbędne do przyspieszenia postępu w tej dziedzinie, w związku z czym z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie rocznego współczynnika redukcji do 2,2 % od 2021 r. Niemniej, w celu uniknięcia ryzyka ucieczki emisji i zachowania konkurencyjności Europy, Komitet popiera również decyzję utrzymania bezpłatnego przydziału części uprawnień do emisji. Działania te należy jednak postrzegać jako wyjątek i powinny one podlegać przeglądowi i aktualizacji w miarę przyjmowania przez inne gospodarki świata podobnych instrumentów w zakresie przeciwdziałania emisjom.

Poprawka 8

Art. 1 pkt 5 lit. f)

<i>Tekst zaproponowany przez Komisję</i>	<i>Poprawka KR-u</i>
<p>ust. 8 akapity pierwszy, drugi i trzeci otrzymują brzmienie:</p> <p>„400 mln uprawnień udostępnia się w celu wsparcia innowacji w dziedzinie niskoemisyjnych technologii i procesów w sektorach przemysłowych wymienionych w załączniku I oraz w celu pobudzania budowy i eksploatacji komercyjnych projektów demonstracyjnych, których celem jest bezpieczne dla środowiska wychwytywanie i geologiczne składowanie CO₂ (CCS) oraz projektów demonstracyjnych w zakresie innowacyjnych technologii energii odnawialnej na terytorium Unii.</p> <p>Uprawnienia zostają udostępnione w odniesieniu do innowacji w dziedzinie niskoemisyjnych technologii i procesów oraz wsparcia dla projektów demonstracyjnych służących rozwojowi szeregu technologii CCS oraz innowacyjnych technologii energii odnawialnej, które nie są jeszcze ekonomicznie opłacalne, w zrównoważonych pod względem geograficznym lokalizacjach. W celu promowania innowacyjnych projektów, wspierane może być maksymalnie 60 % odpowiednich kosztów projektów, z czego maksymalnie 40 % może nie być uzależnione od zweryfikowanego uniknięcia emisji gazów cieplarnianych, pod warunkiem że wcześniej ustalone cele pośrednie zostały osiągnięte, biorąc pod uwagę zastosowaną technologię.</p> <p>Ponadto 50 mln nieprzydzielonych uprawnień z rezerwy stabilności rynku ustanowionej decyzją (UE) 2015/... stanowi uzupełnienie istniejących zasobów pozostałych na mocy niniejszego ustępu w odniesieniu do projektów, o których mowa powyżej, we wszystkich państwach członkowskich, w tym projektów na małą skalę, przed rokiem 2021. Projekty wybierane są na podstawie obiektywnych i przejrzystych kryteriów.</p> <p>„Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego zgodnie z art. 23.”;</p>	<p>ust. 8 akapity pierwszy, drugi i trzeci otrzymują brzmienie:</p> <p>„400 mln uprawnień udostępnia się w celu wsparcia innowacji w dziedzinie niskoemisyjnych technologii i procesów w sektorach przemysłowych wymienionych w załączniku I oraz w celu pobudzania budowy i eksploatacji komercyjnych projektów demonstracyjnych, których celem jest bezpieczne dla środowiska i efektywne kosztowo wychwytywanie i wykorzystywanie CO₂ w procesach przemysłowych (CCU), oraz projektów demonstracyjnych w zakresie innowacyjnych technologii energii odnawialnej i efektywności energetycznej na terytorium Unii.</p> <p>Uprawnienia zostają udostępnione w odniesieniu do innowacji w dziedzinie niskoemisyjnych technologii i procesów oraz wsparcia dla projektów demonstracyjnych służących rozwojowi szeregu technologii CCS oraz innowacyjnych technologii energii odnawialnej, które nie są jeszcze ekonomicznie opłacalne, w zrównoważonych pod względem geograficznym lokalizacjach. W celu promowania innowacyjnych projektów, wspierane może być maksymalnie 60 % odpowiednich kosztów projektów, z czego maksymalnie 40 % może nie być uzależnione od zweryfikowanego uniknięcia emisji gazów cieplarnianych, pod warunkiem że wcześniej ustalone cele pośrednie zostały osiągnięte, biorąc pod uwagę zastosowaną technologię.</p> <p>Ponadto 50 mln nieprzydzielonych uprawnień z rezerwy stabilności rynku ustanowionej decyzją (UE) 2015/... stanowi uzupełnienie istniejących zasobów pozostałych na mocy niniejszego ustępu w odniesieniu do projektów, o których mowa powyżej, we wszystkich państwach członkowskich, w tym projektów na małą skalę, przed rokiem 2021. Projekty wybierane są na podstawie obiektywnych i przejrzystych kryteriów.</p> <p>„Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego zgodnie z art. 23.”;</p>

Uzasadnienie

Zdaniem Komitetu warto wspomnieć tu bezpośrednio o efektywności energetycznej i o wszystkich technologiach dotyczących wychwytywania i wykorzystania dwutlenku węgla (CCU) jako surowca dla innych procesów przemysłowych, prowadzone są już bowiem pewne eksperymenty, które, jeśli osiągnie się wystarczający poziom dojrzałości technologicznej, sprawiłyby, że technologie te staną się znacznie bardziej interesujące od technologii CCS.

Poprawka 9

Art. 1 pkt 6, nowy art. 10c ust. 1

<i>Tekst zaproponowany przez Komisję</i>	<i>Poprawka KR-u</i>
<p>1. W drodze odstępstwa od art. 10a ust. 1–5, państwa członkowskie, w których w 2013 r. PKB na mieszkańca w EUR według cen rynkowych wynosił poniżej 60 % średniej unijnej, mogą przydzielić przejściowo bezpłatne uprawnienia instalacjom wytwarzającym energię elektryczną w celu modernizacji sektora energetycznego.</p>	<p>1. W drodze odstępstwa od art. 10a ust. 1–5, państwa członkowskie oraz regiony NUTS 2 położone w państwach członkowskich cechujących się wyraźnymi zakłóceniami równowagi wewnętrznej, w których to państwach i regionach w 2013 r. PKB na mieszkańca w EUR według cen rynkowych wynosił poniżej 60 % średniej unijnej, mogą przydzielić przejściowo bezpłatne uprawnienia instalacjom wytwarzającym energię elektryczną w celu modernizacji sektora energetycznego.</p>

Uzasadnienie

Komitet Regionów domaga się, aby fundusz na rzecz modernizacji obejmował swoim zakresem także działania realizowane na obszarach NUTS 2. Choć popiera zasadę solidarności i zamiar dalszego przydzielania bezpłatnych uprawnień – w celu modernizacji sektora energetycznego – państwu członkowskiemu, w których PKB na mieszkańca w 2013 r. wynosił mniej niż 60 % średniej unijnej, postuluje, aby w odniesieniu do przydziału takich uprawnień uwzględniać także PKB na mieszkańca w regionach NUTS 2, gdyż byłoby uproszczeniem, gdyby w państwach członkowskich, w których istnieją wyraźne zakłócenia równowagi, brano pod uwagę tylko krajowy PKB na mieszkańca.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

1. Przypomina o znaczeniu zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w tę kwestię ze względu na ich wysoką wrażliwość wynikającą z ich pierwszorzędnej roli w walce ze zmianą klimatu, jako instytucji znajdujących się najbliżej obywateli i mających pierwszy kontakt z sytuacjami kryzysowymi związanymi ze środowiskiem.

2. Wzywa wszystkie główne podmioty światowe (przedsiębiorstwa, sektor finansowy, rządy, Organizację Narodów Zjednoczonych, organizacje pozarządowe i społeczeństwo obywatelskie), by współpracowały ze wszystkimi szczeblami sprawowania rządów, tak aby reakcja na sytuacje kryzysowe związane ze środowiskiem i klimatem była skoordynowana i skuteczna, zgodnie z ustaleniami paryskiej konferencji COP 21. W tym kontekście odnotowuje komunikat COM(2016) 110 final „Po konferencji w Paryżu”, który zostanie przeanalizowany bardziej szczegółowo w przyszłej opinii KR-u. Wyraża jednak ubolewanie z powodu stosunkowo słabego odniesienia do roli reformy ETS w realizacji porozumienia paryskiego oraz braku uznania wymiaru terytorialnego w tym procesie.

3. Pozytywnie ocenia wynik konferencji COP 21, jeśli chodzi o wspólną wolę współpracy w dążeniu do ambitnego celu, i popiera decyzję o przeprowadzaniu przeglądu celów co pięć lat, tak aby były one zawsze adekwatne. Podkreśla jednak, że stracono szansę na to, aby zająć się na szczeblu globalnym ryzykiem ucieczki emisji i opracować środki zaradcze w tym zakresie.

4. Podkreśla znaczenie coraz większej integracji systemu ETS i strategii politycznych propagujących odnawialne źródła energii i efektywność energetyczną. Zauważa w tym kontekście potrzebę uproszczenia i harmonizacji przepisów w tej dziedzinie.

5. Dyrektywa w sprawie EU ETS jest obowiązującym instrumentem polityki UE w ramach unijnego prawa ochrony środowiska. Proponowana dyrektywa zmieniająca nie budzi wątpliwości co do zgodności z zasadą pomocniczości, ponieważ przeciwdziałanie zmianie klimatu i jej skutkom ma wyraźny wymiar transgraniczny, a zatem cele omawianej dyrektywy nie mogą zostać osiągnięte w wystarczającym stopniu przez państwa członkowskie, lecz raczej na szczeblu UE. Proponowana dyrektywa zmieniająca nie wykracza też poza to, co jest konieczne pod względem formalnym lub merytorycznym do osiągnięcia celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w UE na 2030 r. w sposób opłacalny, zatem jest ona zgodna z zasadą proporcjonalności.

6. Uznaje za priorytetowe cele określone w strategii „Europa 2020” i twierdzi, że są one na pewno zgodne z celem dotyczącym zachowania silnego, konkurencyjnego i innowacyjnego europejskiego przemysłu, który nie powinien postrzegać reguł jako mechanizmu karnego, ale jako zachętę do większej wydajności i unowocześniania. Z tego względu zachęca Komisję Europejską do zastanowienia się również nad koncepcją „śladu węglowego” produktów i do rozważenia sposobów wspierania bardziej zrównoważonej konsumpcji.

7. Podkreśla znaczenie walki z brakiem równowagi między popytą a popytem na rynku uprawnień do emisji, tak by przyczynić się do zagwarantowania, że cena uprawnień do emisji dwutlenku węgla będzie silnie uzależniona od średnio- i długoterminowych redukcji emisji i by zachęcić do inwestowania w technologie niskoemisyjne. Ponadto wskazuje, że z uwagi na fakt, iż celem rezerwy stabilności rynkowej jest większa elastyczność podaży uprawnień podczas aukcji w latach przejściowych między okresami rozliczeniowymi, zmiany przewidziane we wniosku dotyczącym dyrektywy powinny przyczynić się do uniknięcia dużych wahań w liczbie uprawnień sprzedawanych na aukcji i do zagwarantowania sprawiedliwego podziału liczby uprawnień w poszczególnych latach.

8. Z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji Europejskiej, by uaktualnić obowiązujące przepisy w zakresie unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS), i ocenia pozytywnie wybór dyrektywy jako instrumentu prawnego.

9. Wskazuje na uwagi Trybunału Obrachunkowego, według którego istnieją „istotne uchybienia we wdrażaniu [...] ETS”, i przedstawia zalecenia mające na celu poprawienie integralności i wdrażania tego systemu, z uwzględnieniem koncepcji efektywności przemysłowej zapewniającej pełną konkurencyjność gospodarki UE.

10. Przypomina, że jak już podkreślono w kilku poprzednich opiniach⁽¹⁾, jednym z odnotowanych do tej pory problemów z wdrażaniem systemu EU ETS był poziom cen dwutlenku węgla, uznawany często za nieefektywny. Uważa zatem, że celem UE powinno być wspieranie właściwego ustalania cen na poziomie międzynarodowym i zapobieganie fluktuacjom wynikającym wyłącznie z chęci spekulowania.

11. Przypomina, że dyrektywa ustanawiająca system EU ETS stanowi część szerszej zakrojonej zbioru środków i nie powinna wykluczać możliwości, by poszczególne państwa wprowadzały podatek od emisji dwutlenku węgla z myślą o wspieraniu innowacji poprzez tworzenie przewagi konkurencyjnej, tak jak to czyni się na przykład w Szwecji i Norwegii.

12. Zgadza się z zasadą, że wszystkie sektory gospodarki, w tym te nieobjęte systemem EU ETS, powinny przyczyniać się do osiągnięcia celu redukcji emisji, zwiększając zrównoważenie środowiskowe, a jednocześnie zapewniając zrównoważony rozwój społeczny. W związku z tym zachęca państwa członkowskie do zwiększenia wysiłków ukierunkowanych na sektory nieobjęte EU ETS, zważywszy że te ostatnie odpowiadają za ponad 50 % emisji. W tym względzie proponuje się, by zastanowić się nad przeglądem przewidzianych w różnych sektorach dotacji w celu zachęcania rynku do wyboru innowacyjnych i skutecznych rozwiązań lub zwiększyć liczbę sektorów objętych systemem ETS, na przykład poprzez włączenie do niego emisji pochodzących z sektora transportu (wodnego i lądowego) oraz z sektora budowlanego.

13. Stanowczo zaleca, aby reforma zmierzała do tego, by mechanizmy kompensacji kosztów pośrednich ponoszonych przez przemysł zostały zharmonizowane w całej UE (tak aby uniknąć zakłóceń rynku wewnętrznego powodowanych przez konkurencję wewnętrzną) oraz by system nagradzał podmioty osiągające najlepsze wyniki.

⁽¹⁾ ENVE-V-047 „Ramy polityczne na okres 2020–2030 dotyczące klimatu i energii” i ENVE-V-038 „Zielona księga w sprawie ram polityki w zakresie klimatu i energii do roku 2030”.

14. Wyraża nadzieję, że przyjęcie systemu ETS przez Chiny, przewidziane począwszy od roku 2017 ⁽²⁾, będzie zachętą także dla innych podmiotów sceny międzynarodowej, przyspieszając konwergencję w kierunku gospodarki niskoemisyjnej i umożliwiając stopniowe wyeliminowanie systemu przydziału bezpłatnych uprawnień. Jako alternatywę dla bezpłatnego przydziału trzeba rozważyć przede wszystkim różne formy promowania za pomocą zachęt i wsparcia na rzecz odchodzenia od produkcji energii z paliw kopalnych i zastępowania ich energią ze źródeł odnawialnych.

15. Docenia chęć poprawy istniejących przepisów poprzez zwiększenie ich przejrzystości dzięki częściej aktualizowanym, wiarygodnym i zweryfikowanym danym. Dlatego też postuluje, aby ustalono realistyczne pod względem technicznym i ekonomicznym wskaźniki w oparciu o rzetelne dane przemysłowe i aby je aktualizowano przed początkiem okresu rozliczeniowego.

16. Uznaje za niezbędne, aby środki publiczne przeznaczone na finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu były alokowane również po 2020 r., i wyraża nadzieję, że będą one stanowić coraz ważniejszą pozycję w ramach finansowych UE, począwszy już od średniookresowych przeglądów przewidzianych dla głównych europejskich programów finansowania, a w szczególności programu „Horyzont 2020”.

17. Proponuje wykorzystanie dźwigni polityki zagranicznej UE i polityki handlowej (w szczególności w odniesieniu do umów o wolnym handlu), aby przyspieszyć dostosowanie się państw trzecich do wymogów EU ETS, promując ramy międzynarodowe, które umożliwią osiągnięcie szerszej zakrojonych celów.

18. Wyraża nadzieję na jak najszybsze zajęcie się kwestią rozszerzenia EU ETS na emisje pochodzące z transportu lotniczego, poprzez działania sprzyjające stałej redukcji emisji, również z wykorzystaniem postępu technologicznego, dzięki któremu europejskie linie lotnicze będą bardziej konkurencyjne w skali globalnej i staną się liderem w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Bruksela, dnia 7 kwietnia 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
Markku MARKKULA

⁽²⁾ Jak oświadczył prezydent Chin Xi Jinping dnia 30 września 2015 r. podczas wizyty w Waszyngtonie.